

4/6.3/ H

HVIDOVRE KOMMUNES
LOKALHISTORISKE ARKIV
Medborgerhuset
Hvidovrevej 280
2650 Hvidovre

HVIDOVRE LOKALHISTORIE

Hvidovre Lokalhistoriske Selskab

Indhold

Kære læser	side 3
Biblioteker og mennesker i 1940'erne	side 4
Af Kirsten Grundtvig Andersen	
Holmegaards Kolonial Lager	side 16
Af Hans Chr. Thomsen	
Artikelfortegnelse	side 26
Af Lone Holden & Hans Chr. Thomsen	
Formandsberetning	side 37
Af Dan Olsen	
Medlemsmøder	side 42
Medlemskonkurrence	de 4 riv-ud-sider i midten

HVIDOVRE LOKALHISTORIE udgives af Hvidovre Lokalhistoriske Arkiv og Hvidovre Lokalhistoriske Selskab. Det udkommer fire gange årligt og tilsendes selskabets medlemmer.

Redaktion: Hans Chr. Thomsen
 Adresse: Lokalhistorisk Arkiv
 Medborgerhuset, Hvidovrevej 280
 2650 Hvidovre
 Tlf. 36 39 20 00, lok. 227

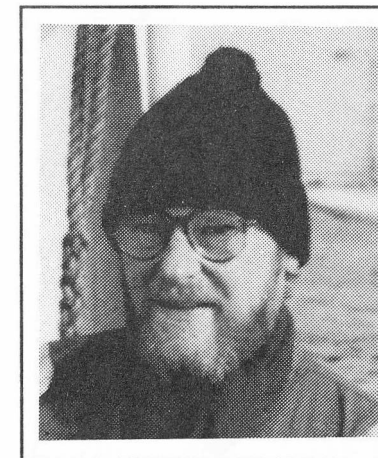
ISSN 0902-3046

Kære læser

I årets sidste nummer bringer vi et register over de artikler, der har været bragt i bladet fra 1981 til og med 1994. Derudover er der bibliotekerindringer, en artikel om købmanden på Kløverprisvej og formandens beretning til Generalforsamlingen.

I perioden 20. januar til 12. februar 1995 opfører Teater Vestvolden: "De Grænseløse" i teatersalen på Medborgerhuset. Selskabet er i besiddelse af et antal biletter til forestillingen, som medlemmerne har en chance for at vinde ved at besvare spørgsmålene på de midterste riv-ud-sider. Besvarelsenerne sendes til Hvidovre Lokalhistoriske Selskab, Rytterskolen, Kirkepladsen 1, Hvidovre 2650. Vi skal have dem ihænde senest 10. januar 1994. Der vil så blive trukket lod blandt besvarelsenerne, og de heldige vil få direkte besked. I næste nummer af bladet vil navnene på vinderne blive offentliggjort sammen med de rigtige svar på spørgsmålene.

1995 er 50-året for besættelsens ophør, og det kommer til at præge året - også for Selskabet. Der arbejdes bl.a. med et omfattende arrangement i den anledning, og der vil blive orienteret nærmere om tiltagene i de kommende numre af bladet.

Nu stander vinteren så til. Redaktionen har trukket huen godt ned om ørene og ønsker jer alle et Godt Nyt År.

Biblioteker og mennesker i 1940'erne

Af Kirsten Grundtvig Andersen

I marts 1943 tog jeg realeksamen og skulle så søge en kontorplads. Jeg ville gerne have været i gymnasiet for at blive bibliotekar, men min mor havde et par år forinden sagt, at vi søskende kunne få en realeksamen, og skulle vi have yderligere skolegang måtte vi selv klare det.

Mellemskolen kom først til Rødovre i 1938, og jeg og mange andre måtte vente et år på den, så vi var en hel klasse, der alle havde haft 6. klasse med. Som den ældste af seks, kunne jeg sagtens forstå mine forældres afgørelse.

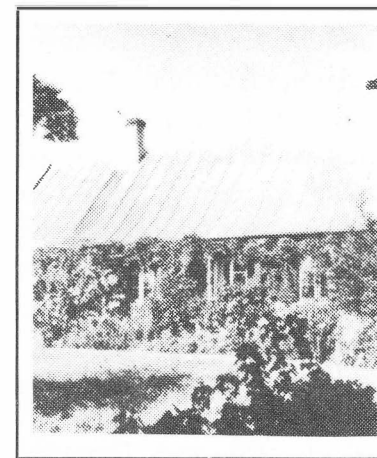

*Konfirmation 14. april 1940.
Bemærk Deanna Durbin hatten.
Den hat var meget populær i de år, blandt andet på grund af filmen 100 mand og 1 pige - og den ene pige var naturligvis Deanna Durbin.
Hatten var købt i Anva og kostede 14 kr.*

Biblioteksskriveraspirant

Der var mange stillinger dengang, og da Københavns Kommunebiblioteker søgte biblioteksskriveraspiranter, sendte jeg straks en ansøgning og blev indkaldt til samtale med stadsbibliotekar Jens Aarsbo i Nikolaj Kirke, hvor hovedbiblioteket lå.

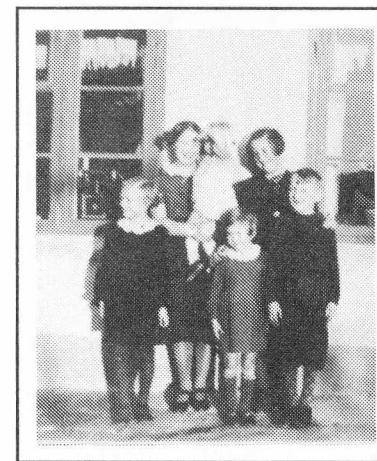
Unge piger gik med hat dengang, og det havde jeg da også på. Heldigt nok, for jeg fik senere at vide, at uden hat var ens chancer ringe. Jeg blev antaget og fik at vide, at lønnen var 109 kr. om måneden, at jeg måtte være indstillet på at tage op til fire aftenvagter pr. uge, og at jeg snarest muligt skulle tage et maskinskrivningskursus.

Barndomshjemmet 1948

Stefansgade

Tjenestestedet var Stefansgade 9, og jeg skulle møde den 1. maj. Stefansgade nr. 9 var en 2-etages bygning, trukket tilbage fra gaden. Der var en plæne med nogle træer foran huset, men ingen blomster. Huset var oprindeligt privatbebyggelse, men blev indrettet til bibliotek omkring 1920. Stueetagen bestod af udlånslokaler, afdelingsbibliotekarens kontor og et køkken, der også fungerede som spise-stue, hvor der kunne sidde en

Søskendeflokken 1938

7-8 mennesker. På 1.sal var der magasiner samt et større og et mindre kontor. Til bygningen hørte en asfalteret gård med et toilet. Kælderen blev brugt til opbevaring af gamle aviser og tidsskrifter, og der var desuden et centralfyur med tilhørende koksrum.

Stefansgade betjente det, der kaldes Ydre Nørrebro, d.v.s. et område fra Nørrebros Runddel til langt på den anden side af Nørrebro Station. Det var et tæt befolket kvarter, og under krigen var alle Kommunes biblioteker meget velbesøgte. Man måtte kun låne 4 bøger ad gangen, men udlån på 800-1200 bind pr. dag var ganske almindeligt.

Den læsesal, der hørte til, lå på 1.sal ved Nørrebros runddel. Den havde åbent fra 10-22 og blev i de år meget benyttet som avislæsesal og varmestue. Der var et stort avishold, og der var daglig kamp om BT, Ekstra Bladet, Aftenbladet og Berlingske Aften. Egentligt læsesalsarbejde var mest oplysninger, der kunne klares ved hjælp af Kraks Vejviser eller diverse leksika.

Frk. Jacobsen

Da jeg kom den 1. maj kl. 9.00 blev jeg modtaget af afdelingsbibliotekar frk. Anne-Marie Jacobsen. Hun var midt i 50'erne havde gråt kortklippet hår og var iført mørkeblå bukser, en ternet skjortebluse, hvorudover hun bar en dueblå sweater med v-udskæring. Hun bar slips, hvor der sad en gammeldags sølvbroche, og så røg hun pibe.

Hun forklarede mig, at lange bukser var en praktisk beklædning, når man dyrkede sejlsport, og når man skulle kassere i magasinerne, men at det selvfølgelig ikke var

Ved kartoteksskabet 1949

tilladt i udlånet. Jeg var iført mørkeblå kjole med hvid krave og manchetter, havde knude i nakken og så meget takkelig ud. Når jeg så også hed Grundtvig, mente det øvrige personale, at jeg var indbegrebet af en højskolepige. 1. maj blev senere kommunal fridag, men var det ikke i 1943.

Man sagde: "De"

Foruden frk. Jacobsen var der fire bibliotekarer, alle knap 40, to bibliotekarelever, et antal løst ansatte seminarieelever, der kom mellem 16.00 og 20.00 samt 5-6 unge piger mellem 15 og 18 år. De stod i skranken og satte bøger op plads. Pigerne blev kaldt stemplere, ventede tit på en læreplads, og der var altid lange ventelister. Biblioteket blev både af pigerne og deres forældre anset for at være et pænt sted, hvor de blev behandlet ordentligt og

kunne lære noget. Det var ingenlunde altid tilfældet på de fabrikker, de ellers ville være havnet i.

Alle sagde De til hinanden, også de 15 årige blev der sagt De og frk. til. Et par af bibliotekarerne havde kendt hinanden altid, men tiltalte og omtalte hinanden med hr. og fru.

Arbejdstiden var 9-16 eller 13-20 alle ugens 6 dage. Spisepauser var henholdsvis 11.30-12.00 eller 15.30-16.00. Yderligere pauser var der kun ved særlige lejligheder som f.eks. fødselsdage, og man skulle spørge i forvejen!

Foruden det førnævnte personale var der en varmemester Robert Kühle, der passede fyr, fejede gård og gade, samt ordnede småreparationer. Hans kone gjorde rent, og de havde været ansat i adskillige år. En gang imellem blev man om morgenen mødt af en liflig pandekageduft. Det var Kühle, der bagte pandekager, som vi fik med syltetøj til. Fru Kühle havde lavet kaffe eller kakao og det var meget velkomne lyspunkter i hverdagen.

Arbejdet

Mit arbejde bestod i at sortere og alfabetisere gårsdagens udlånskort samt tælle dem. Desuden skulle der skrives kort ud til de uefterrettelige, sendes kort ud om reserverede bøger, frankeres post og andet kontorarbejde, og det meste af formiddagen gik med dette. Desuden skulle jeg hjælpe og vejlede de unge stemplere, lægge skema for dem, for ikke at tale om oplæring af dem, ikke mindst at skrive læselige tal. Om eftermiddagen hjalp jeg til på kontoret ovenpå med at skrive kort, sortere katalogkort osv. Dette arbejde blev tilrettelagt af bibliotekarerne, og det var bare at begynde fra en ende af. Der blev egentlig lagt et ganske stort ansvar på mine skuldre, jeg var dog ikke fyldt 18. Der var en rangforordning, som ikke var særlig udtalt netop der, men den var der.

1932. Jeg er 6½ år og billedet blev udstillet på Charlottenborg i forbindelse med en fotokonkurrence, som Politiken afholdt, om Danmarks smukkeste barn. Jeg vandt ikke.

Fremtidstanker

Jeg måtte ikke besvare spørgsmål overhovedet fra lånerne, men skulle altid henvise. Bibliotekareleverne og seminarieeleverne måtte svare på alt. Det kan man godt finde sig i, når man er ung, men jeg vidste, at det ville blive svært for mig, når jeg blev ældre. Blandt bibliotekarerne var også Københavns senere statsbibliotekar Frode Jensen, der på mange måder tog sig af mig. Han lod mig overvære elevernes undervisning, og det var i hvert fald ikke efter reglementet. Han forklarede mig, at hvis jeg ville være bibliotekar kunne jeg tage en studentereksamen på 2 år på kursus. Det havde han gjort, så det kunne jeg vel også.

Hvis De får lungebetændelse i nat...

Jeg fandt mig hurtigt til rette på biblioteket i Stefansgade. Afdelingsbibliotekaren, Anne-Marie Jacobsen, var oprindelig lærerinde og havde virket i ni år ved Københavns skolevæsen før hun gik til biblioteksvæsnet, hvor hun i sine yngre år var en pioner.

Hun besad stadig pædagogiske evner og forklarede mig, at ens arbejde skulle være afmærket, så en anden kunne fortsætte i morgen, hvis jeg fik lungebetændelse i nat! Senere i livet har jeg ofte tænkt, at det helst ikke skulle være i nat, jeg fik lungebetændelse.

Krigens tid

Man mærkede ikke meget til besættelsen på Nørrebro, udover spærretiden. Den strakte sig fra 22.00 til 6.00, hvad der ikke betød så meget i det daglige, men der var perioder, hvor spærretiden var fra kl. 21.00, og så var det med at komme hjem til Rødovre, når biblioteket lukkede 20.00.

Vi var mange unge på biblioteket, og der blev holdt nogle sammenskudsgilder, hvor traktementet altid bestod af smørrebrød

fra en smørrebrødsforretning, drikkevarerne var hvad vi kunne få fat i. Vi dansede til en rejsegrammofon og sang engelske sange. Hvor har vi mange gange siddet og gabt fra kl. 3.00, men vi var jo nødt til at vente på den første sporvogn. Nogen af os har været venner siden.

I maj 1944 stod Gestapo pludselig på biblioteket en formiddag. De havde allerede hentet Robert Kühle, men spurgte efter to af bibliotekarerne: Frode Jensen og Anker Meyer. De havde begge aftenvagte, men Gestapo kunne jo også bruge en telefonbog, og de forlod biblioteket med ordre til os om ikke at bruge telefonen den første halve time. De to andre bibliotekarer Valborg Mohr og Benedikt Anker Larsen var henholdsvis syge og på læsesalen, så der stod jeg og en bibliotekarelev alene med de unge stemplere. Frk. Jacobsen var på rekreation på Greve badehotel, så jeg ringede til Hovedbiblioteket og fortalte, at "vi havde haft besøg", og de sendte fluks en bibliotekar ud: Frk. Rohde-Hansen.

Jeg blev aldrig klar over, om de tre anholdte havde gjort andet end at gemme illegale blade i kælderen. Frode Jensen og Anker Meyer sad i Vestre Fængsel i en uges tid, mens Robert Kühle kom til Frøslevlejren, hvor han sad i 7-8 måneder.

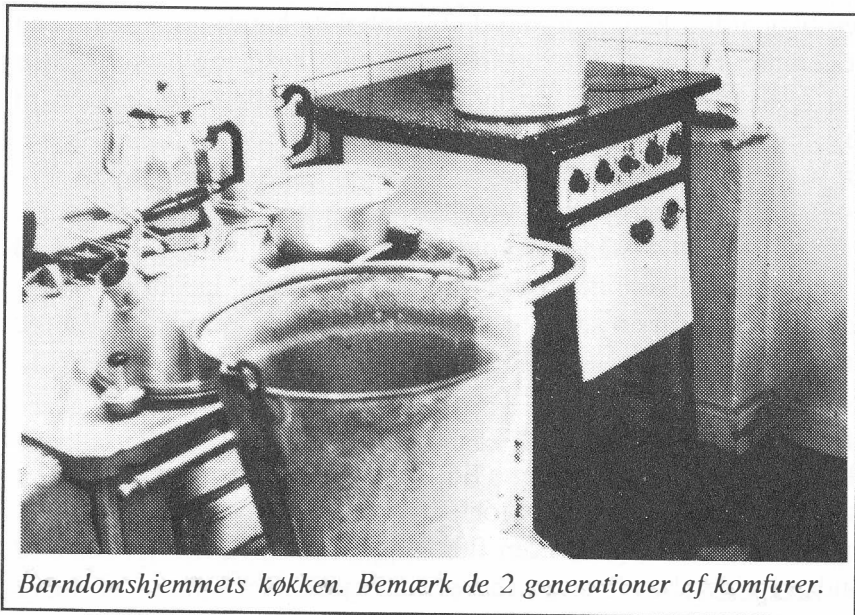
På befrielsesdagen skulle jeg til undersøgelse på Tuberkulosestationen i Ingerslevsgade kl. 8.00 om morgenen. Det kom jeg også, men så gik alt i stå. Sporvognene kørte ikke, så jeg gik ud til Stefansgade, hvor der også var lukket. Frk. Jacobsen havde egenhændigt sat en seddel på døren: Lukket på grund af indtrufne omstændigheder.

Studenterkursus

Den 1. maj 1946 var min elevtid forbi, og jeg blev fast ansat. Det var mine forældre glade for, nu var den ældste fra hånden. Imidlertid havde jeg hørt om flere unge, ansat i KKB, der læste til student sideløbende med deres Arbejde. De kunne så blive

bibliotekarelever vel og mærke til den løn, de nu oppebar. Det ville jeg også gøre, og fortalte mine forældre, at nu gik jeg i gang med at læse til student for bagefter at blive bibliotekar. Det tog mine forældre i stiv arm, også da min to år yngre søster Bodil også ville på studenterkursus. Jeg søgte og fik min arbejdstid nedsat til 4/7, det blev bevilget, og så søgte jeg "Statens og Hovedstadskommunernes Kursus", der dengang lå på Thorvaldsensvej. Der kunne man låne bøger gratis, og jeg fik 5/6 friplads på grund af min gode realeksamen. Skolepengene var 6 kr.om måneden, som jeg betalte hvert halvår.

Jeg begyndte så på kursus den 15. august 1946 og havde lagt min ferie så jeg den første uge kun skulle passe kurset. Skoletiden var fra 8-14, og der var ingen rekreative fag. Fra kurset gik turen til biblioteket, hvor jeg læste lektier en times tid, inden jeg arbejdede fra 16-20.

Barndomshjemets køkken. Bemærk de 2 generationer af komfurer.

Hjemme igen i Rødovre stod den varmede middagsmad på kakkelloven. Når Bodil kom hjem kl. 23.00, hun gik på aftenkursus, stod hendes middagsmad parat.

Det blev hårdt, vi stod op kl. 5.00 for at læse lektier og hver søndag var helliget skriftlige opgaver: een dansk stil, seks matematikopgaver og een fysikrapport.

Vi var 26 i min klasse, de fleste mellem 18 og 21 og en enkelt på 26, som vi syntes var ældgammel. Han viste sig senere at være klassens bedste danser, og da een af vore lærere havde påpeget, at vi skulle sørge for at få lidt fritid, så holdt vi også nogle fester. Klassens elever kom fra vidt forskellige miljøer, nogle kom fra Jylland, een var opvokset på Java og talte fransk og hollandsk perfekt. De havde talt dansk hjemme, så talesproget var i orden, det kneb med det skriftlige. En anden var opvokset på Martinique, talte flydende fransk og lå i evindelige skænderier med fransk-læreren, der mente, at det han havde lært på Københavns Universitet, var den eneste udtale, der duede. Nogle var gået ud af gymnasiet, men havde fortrudt, så det var en broget forsamling.

Griffenfeldtsgade

Men - der skulle jo bestilles noget, og ved terminsprøverne forsvandt der nogen hver gang.

På biblioteket var de meget hjælpsomme, og alt gik fredeligt, til jeg lige efter påske 1947 kom på biblioteket, hvor frk. Jacobsen meddelte mig, at jeg øjeblikkeligt skulle gå ned i biblioteket i Griffenfeldtsgade og melde mig til tjeneste. Jeg var målløs, fik ingen forklaring, men fik dog at vide, at hvis der var et arbejde jeg gerne ville gøre færdigt kunne jeg få lov til det.

Det var der ikke, så jeg gik til Griffenfeldtsgade, hvor lederen var frk. Rohde-Hansen, som dels havde været i Stefånsgade i forbindelse med Gestapos besøg og dels havde været der i forbindelse med en af frk. Jacobsens sygeperioder. Hun var et elskeligt

menneske, der tog meget venligt mod mig og fortalte, at grunden til forflyttelsen var, at jeg skulle have overhørt nogle nedsættende bemærkninger om en ny medarbejder. For mig at se en overilet beslutning. Biblioteket i Griffenfeldtsgade var meget gammeldags, der blev fyret i kakkellovne, og der var en hakkeorden, som jeg ikke havde oplevet før.

Det gik dog meget godt, og fra 1. august blev jeg så sendt til Valby Bibliotek, der lå i den gamle Rytterskole i Skolegade. Det var et rart sted at være, der var fire dygtige bibliotekarer, der deltes om arbejdet i fordragelighed samt et par elever. Den store flyttedag i KKB var ellers 1. september, hvor mange med eller mod deres vilje blev forflyttet. Eleverne skulle kun være eet år hvert sted, så det gav ingen problemer, men der var jo dem, der blev flyttet efter 18-20 år på samme sted, det gav gråd og tænders gnidsel.

1950. Rødovre Bibliotek flyttes.

Student

Det andet skoleår på kursus var endnu strengere, og hvis ikke min mor havde holdt mit tøj, og mine yngre søskende havde taget det huslige arbejde, der ellers var mit, var det heller ikke gået.

Der var terminsprøve i februar, og det var knald eller fald. Der røg endnu et par stykker, så nu var vi 13 tilbage.

Min søster bestod ikke, og havde iøvrigt fået helbredsproblemer. Hun traf dog min senere svoger på kurset, så der kom da noget ud af det.

Jeg søgte om orlov i maj og juni for at læse til eksamen, og da man dengang gik op i alle fag og ikke havde årskarakterer, var det nødvendigt.

Det gik hæderligt, og det var en glad student, der den 28. juni kom hjem med den hvide hue på. Mine forældre var glade og stolte, jeg var den første pige i familien, der blev student.

Af de 13, der var i klassen blev to læger, to tandlæger, en arkitekt, to lærere, to farmaceuter, een fik et trykkeri, een fik en handelsuddannelse og var i mange år på Carlsberg, og jeg blev bibliotekar. Den 13 og sidste har det ikke været muligt i mange år at opspore. Vi har fejret diverse jubilæer, senest 45 års jubilæum i 1993, hvor der mødte 10 ud af 11. Den ene af kammeraterne er død for en del år siden.

1950. Det er mig i midten.

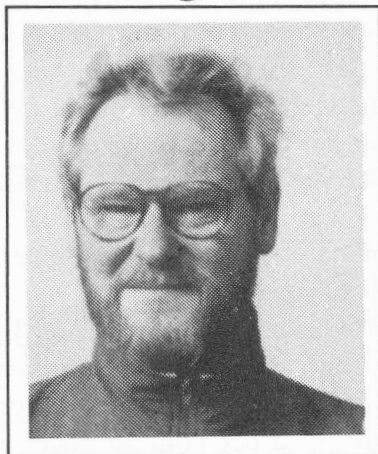
Holmegaards Kolonial Lager

Af Hans Chr. Thomsen

Kløverprisvej har i hele sin levetid kun haft én Købmandsbutik, og den havde til huse ved trekanten, hvor Hædersdalvej løber sammen med Kløverprisvej. Den eksisterede i 32 år - fra 1938 og frem til 1970.

Butikken hed Holmegaards Kolonial Lager, og i det navn er der historie: kolonial, kolonier, kolonialisme - ja, der er verdenshistorie.

Det er et navn, der åbner sig mod fremmede verdensdele, og det er et navn, der fortæller om oversøiske lagervarer - vanilje f.eks. med en eksotisk Vaniljepige på emballagen. Men samtidig er det også et navn, der lukker af for en epoke. Der er jo ingen, der i dag ville kalde deres butik for et koloniallager. Nu hedder de ISO og GOBI og Kvickly og hvem ka' BILKA og naturligvis SuperBrugsen, der er frisk med det hele. Der er en patina i navnet Kolonial Lager, der i dag giver et perspektiv på tempoet i det 20. århundrede: Det er ikke meget mere end 30-40 år siden, at der stod store tunge 40 kg's-sække med mel, havregryn og sukker på gulvet i købmandsbutikken på Kløverprisvej. Og der var smør i drittel og islandske spegesild i tønne - det var en butik, der duftede. Kaffemølle med 4 svinghjul og 3 tragte beregnet til hver sin kaffekvalitet. Butikken var kendt for sin kaffe, og købmanden blandede og *brændte* den selv. Den bedste var fra Uganda, sagde han, og der kom kunder helt fra København for at købe den, og folk fra Valby.

1944

Varerne blev afvejede og fyldt i poser a' 1,2,3,4,5 og 10 kg ved disken - ingen færdigpakninger her. Der blev solgt for 5 øre sennep f.eks - afmålt og indpakket i hånd-drejede kræmmerhuse af hvidt papir. Der var bundtet optændingsbrænde, og is-skab holdt køligt med stang-is - transporteret på en Long John af en by-dreng med læderlap over skulderen og issyl i bæltet. Og der var et kasseapparat med klokke og udfarende pengeskuffe - strekkoderne og den digitale aflæsning lå 1/4 århundrede ude i fremtiden.

Købmandsparret

Købmanden Einer August Frederiksen kommer fra en gartnerfamilie. Han er for så vidt gammel Hvidovredreng, idet han er født den 21. august 1890 i Valby, der dengang stadig hørte til Hvidovre, og som barn legede Einer på Holmegaarden.

Han kom i koloniallære i en købmandsbutik i Hillerødgade 22 i København, og der mødte han for første gang Ingrid Marie Frederiksen.

Hun stammede fra Vorup ved Randers, født 8. august 1905 og opvokset i en slægt af møllebyggere. Hun rejser til København i 1922, hvor hun først får arbejde i huset. Senere bliver hun ekspedient i Røde Mølle på Nørrebrogade i 1932. Det var en af Wissings kædeforretninger, hvoraf der var 32. I 1932 møder hun Einer. Han er kommis, men der går ikke lang tid, før han selv overtager butikken i Hillerødgade. Og butikken går bedre og bedre, og i takt med succesen sætter værten huslejen i vejret.

1934 gifter de to sig og flytter til Vennely Allé i Vigerslev. Samtidig begynder de at se sig om efter en anden butik - de er blevet trætte af de evige huslejestigninger.

På den tid begyndte Holmegården at udstykke sine jorde, og det opdager de på en gåtur. De køber en parcel, og de vælger en, der ligger lidt væk fra Hvidovrevej. Det gjaldt om at komme ind i centrum af udstykningen, så afstanden til butikken blev kortest mulig for nybyggerne.

Og her begynder de så et nyt købmandsliv i 1938, og det liv varer helt frem til 1965.

I begyndelse har de stadig købmandsbutikken i København, men den sælges efter nogen tid, og de kan koncentrere sig om Holmegaards Kolonial Lager på Kløverprisvej. Det var for øvrigt ikke den eneste butik, der havde navnemæssig tilknytning til Holmegården. Der var også: Holmegaards Ismejeri, Holmegaards Farvehandel og Holmegaards Cementstøberi.

At købe på bogen

I et knapheds-Danmark omkring 2. verdenskrig var vægten og kredit-bogen to centrale faktorer i den økologi, som miljøet mellem kunder og Kolonial-lager udgjorde.

Købmandsparret. Bemærk Holmegaardens hovedbygning i baggrunden

Op til 50% købte på bogen, og det gav et stort administrativt arbejde, og det gav tab. Det var ikke unormalt, at bogen ikke blev afregnet, og folk løb fra regningen. Men der var få retssager i den anledning. Faktisk kun én i hele butikkens levetid. Den vandt købmanden, og kunden blev dømt til at afbetale sin gæld af i rater af 5 kr. pr. ugen. Afbetalingen kom én gang. Så hørte den op... I et nybyggerområde bliver en købmandsforretning let et socialt centrum for nybyggerne, og der var da også 2 stole i butikken uden for disken. Der satte folk sig for at snakke - de kom ikke nødvendigvis for at købe noget. Og bag disken var der også et par stole - de var bestemt for kunder, der kom for at få sig en såkaldt social-genstand.

By-drenge i forstaden

Købmandsparret får 3 børn - alle drenge, og de vokser op som så

mange fra den tid i plusfours og hjemmestrikkede strømper. Til gengæld var deres opvækst a-typisk fordi hjem og arbejdsplads går i et i købmandsbutikken, ligesom faderen og moderen ikke er adskilte i dagligdagen. For børnene bliver arbejde så naturligt som modermælk og lyden fra et kasseapparat. Som indvandrerforretningerne i dag var butikken dengang et familieføretagende. Drengene var by-drenge - som det hedder med et skægt ord i en forstad. Og de hjalp til i butikken med at sætte varer på hylder og hente øl i kælderen. Der var også sortering af rationeringsmærker, når kassen blev gjort op efter lukketid. De blev lagt ud i bunker med: kaffe, sukker, mel, smør. Oveni kom administrationen af tobakken, som købmanden fik i rationer, der stod i et bestemt forhold til omsætningen.

Rebæk sø

Selvom drengene arbejdede meget, var der også en verden uden for

Rebæk Sø formodentlig i slutningen af 40-erne

købmandsbutikken. Om den skriver de 2 sønner Bergner og Wagner Frederiksen i august 1993: "Dér, hvor rundkørslen nu ligger ved Rebæk Sø, sluttede Kløverprisvej, og herfra var der udsigt over kornmarker til Brøndbyøster. Skulle man dertil, måtte man gå over markerne, men var man kørende eller cyklende, måtte man tilbage og ud ad Hvidovrevej, enten til Roskildevej eller Kettevej (Sønderkær Allé) for at komme vestpå.

Rebæk sø omfattede dengang to søer, idet der nord for den nuværende var en lidt mindre, men søen var afrundet ved en smal passage. Vi børn kunne nemt hoppe over, men de voksne måtte pænt spadsere hele vejen udenom. Søerne var et yndet tilholdssted for kvarterets børn (og voksne), og der udfoldede sig endda badeliv derude om sommeren. Vintertiden var også populær, idet man kunne løbe på skøjter på den i lange perioder. Man skulle dog vogte sig for den vestlige ende af søen - hvor kilden kom ind - idet der her ofte fandtes våger og åbent vand. I forbindelse med

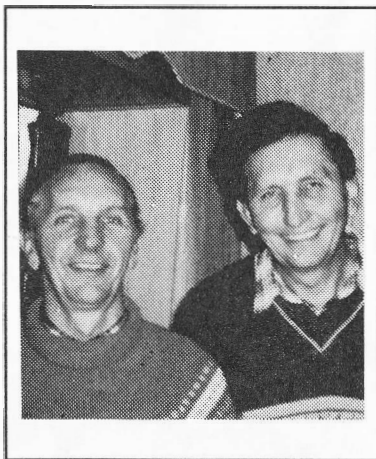
Rebæk Sø mod øst

Rebæk Søpark byggeriet blev den lille sø - desværre - opfyldt og nedlagt. Flere af kvarterets børn fiskede ivrigt i søerne, og da den nordlige sø skulle nedlægges, blev det en daglig sport for mange at redde flest mulige fisk over i den store sø, inden den tilkørte jord opfyldte søen, hvorefter denne idyl forsvandt for altid. Afløbet fra Rebæk Sø gik som skel mellem baghaverne af henholdsvis Kløverprisvej og Hædersdalvej til omkring den østlige ende af rækkehusene (nr. 24), hvor bækken slog et sving ind under Hædersdalvej og derefter løb under haverne på Hædersdalvejs nordside. Bækken dukkede dog op hist og her, idet der i nr. 4 var lavet en lille havesø med springvand og i nr. 2 løb den frit, og man skulle over en nydelig hvid træbro for at komme op til huset. Den løb frit fra garageanlægget og resten af vejen til Hvidovrevej, hvor den var ført under i rør, og derfra fulgte den baneskråningen til Harestrupåen."

Krigen

Og der var besættelsestiden: "Da englænderne i 1945 angreb Shell-huset, var alle vi elever ført ned i skolens kælder, men jeg var så heldig at være placeret tæt ved trappen op til hovedindgangen, så jeg kunne tydelig se de engelske bombefly, da de kom lavt forbi. I forbindelse med bevogtningen af vestbanen havde tyskerne en overgang placeret en vagtstyrke i skolens gymnastiksal, og hver morgen kom hele vagtkorpset marcherende ad Plovheldvej og drejede til højre ad Kløverprisvej under fuld sang. Selv om krigen udfald må have været en katastrofe for dem,

Købmandssønnerne

var de dog henrykte, da den var forbi, og adskillige soldater kørte rundt og lavede cirkusnumre, tre til fire mand på hver cykel i skolegården".

Var der et liv efter lukketid?

Krig eller ej - arbejdes skulle der, og det giver ligesom ikke det rigtige perspektiv at sige, at det var et arbejdsomt liv at være købmandsfamilie. F.eks. lukkede butikken een dag i forbindelse med købmandsparets sølvbryllup. Og det var den *eneste* gang i hele butikkens liv, at der var lukket i åbningstiden. 25-års jubilæet som selvstændige blev fejret med en tur til Bornholm i en *weekend*, og købmandsparret har *aldrig* haft en ferie. Til gengæld havde familien så endog meget fast arbejde: butikken åbnede kl. 8.00 om morgenen og lukkede kl. 18.00 om aftenen. Derefter skulle kassen så gøres op. Lørdag åbent fra 8.00-14.00. Juleaften lukkede man dog allerede kl. 16.00, og Nytårsaften gik lyset ud kl. 20.00. Første nytårsdag var statusdag.

Og sådan gik der så 27 år, indtil parret lukker butikken i sommeren 1965.

Røgelsespinde og indiske sutsko

Købmandsbutikken eksisterede en kort årrække endnu under en ny ejer: købmand Mikkelsen. Han havde den frem til 1970, og derefter var det slut med en købmandsbutik på Kløverrisej. Til gengæld kommer der andre butikstyper. Først en antikvitetsforretning. Den blev efterfulgt af en art 68'er-forretning med røgelsespinde og indiske sutsko. Men så var det også slut med butiksaktiviteten.

Efterfølgeren blev en snedker - Moos - der havde snedkerværksted i det gamle kolonial-lager. Han blev fulgt af andre snedkere indtil 1991. I dag er der kun et udstillingsvindue tilbage, med især håndmalet porcelæn.

Artikelfortegnelse

Lokalhistorisk Orientering 1981-1985

Hvidovre Lokalhistorie 1986-1994

Artikler ordnet alfabetisk efter forfatter:

Andersen, Bernhard C.:

"Mit møde med Hvidovre" (1948-1975) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1991).

Andersen, Kirsten Grundtvig:

Biblioteker og mennesker i 1940'erne (Hvid. Lokalh. nr. 4, 1994)

Bech, Arne:

"Selv om man er fra Hvidovre, er man ikke helt ved siden af" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

Bjerregaard, Claus:

"Om Hvidovre kirkes restaurering" (Hvid. Lokalh. nr. 2, 1993).

Fenris, Arild:

"Tanker på en bænk i Kystagerparken" (1920'erne) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1988).

Guldfelt, Adi:

Overlæren Claus N. Petersen (Hvidovre Lokalhistorie nr.2 1989)

Hansen, Etly:

"En virkelig historie fra Danmark i årene 1953-58" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1993).

"Nybygger-øgenavne 1918-28" (Hvidovre Lokalhistorie nr.3,

1994)

Hansen, Else:

"Om sommerhusbeboere 1917-1945" (Hvid. Lokalh. nr.1, 1986).

Hansen, Per E.:

"Mælkedreng i Hvidovre" (1930'erne) (Lokalhistorisk Orientering, nr. 1, 1985).

"To kroner på værket" (Lokalhistorisk Orientering, nr. 1, 1985).

"Et tilbageblik" (1940'erne) (Lokalhistorisk Orientering, nr. 2 1985).

"Sognerådskontoret i 'Lykkens Minde'" (Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Erindringer fra en svunden Hvidovretid" (1884-1903) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"Vindfløjen på Hvidovre kirke" (Hvid. Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"21. oktober 1186" (om Absalon) (Hvid. Lokalhistorie nr. 2, 1986).

"Hvidborg" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1987).

"Hvidborg - siden 1930" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1987).

"Den gamle fane" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1987).

"Kyndelmisse" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1988).

"Phønix-husene" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1992).

Havsteen-Mikkelsen, Alan:

"Hvidovre kirkes restaurering 1992-93" (Hvid. Lok.h. nr.2,1993)

Hundsahl, Anne:

"Da Tex kom til byen" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

Ichikawa, Tove m.fl.:

"Projekt Kalveboderne" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1987).

Iversen, Vita:

"Fra studiekredsarbejde til godkendt projekt og en ny kirke" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1993).

Jørgensen, Kjeld:

"Bønder, lov og ret på Christian d. 4.s tid" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1988).

Kofoed, Hans:

"Avedøre flyveplads" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1990).

Kristensen, Jens:

"Fra Dansborggaard til Dansborgskolen" (Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Rytterskolen" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

Larsen, Charlotte Nøhr:

"Et kønnere Hvidovre" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

Møllehave, Axel, red. Guldfelt, Adi:

"Overlæreren, Claus N. Petersen" (1882-1941) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1989).

Nielsen, Jørgen:

"Gennem Hvidovre" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1988).

Nielsen, Michael:

"Kalveboderne natur-retur" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1989).

Olsen, Dan:

Slægtsforskning på Rytterskolen (Hvid. Lokalhistorie Nr. 2 1994)
Snubbe Kors (Hvidovre Lokalhistorie Nr. 3. 1994)

Olsen, Åge:

"Nytårsstormen" (1904-40) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

Orneborg, Dora:

"Indenfor murene" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1994).

Rasmussen, Leif:

"Vi var lysthusbeboere..." (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1994).

Schultz, Jeannette H.:

"Bredalsparken - en parkbebyggelse, hvor man rigtig kan hygge sig" (1 del, Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Bredalsparken - en parkbebyggelse, hvor man rigtig kan hygge sig" (2 del, Lokalhistorisk Orientering, nr. 4, 1985).

Sverrild, Poul:

"Kirkegården på vrangen" (Lokalhist. Orientering, 1. August 1983).

"Landsbyen på Alvejen" (Lokalhistorisk Orientering, nr.1, 1984).

"Fremtidsvision anno 1924" (Lokalhist. Orientering, nr. 2, 1985).

"Bjergmandens vante - et folkesagn fra Hvidovre" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1987).

"Hvidovre skole og overgangen fra land til by" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1988).

"Togulykker i Hvidovre" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

"Et lokalsamfund set i en erindrings sidelys" (1920-30'erne)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1991).

"Forstaden - en slags by?" (ca.1920-70) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1991).

"Gravmælerne på Hvidovre Kirkegård"(Hvid.Lokalhist.nr.2, 1992).

"Hvidovre er ingen by" (1. del Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1992).

"Hvidovre er ingen by" (2. del Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

"Da jeg var barn..." (handler om erindringskrivning)(Hvidovre

Lokalhistorie nr. 1, 1994).

Thomsen, Hans Chr.:

"Noget om Kunsten at studere lokalhistorie" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1990).

"Historien om en ulovlig gårddrift" (Hvid. Lokalhist.nr. 3, 1990).

"Veje til Avedøre" (1889-ca.1950)(Hvid. Lokalhist. nr. 4, 1990).

"Historien om en vagtsoldat" (1920-50)(Hvid. Lokalhist.nr.2,1991)

"En modstandsmand fortæller" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3 1991)

Bønder, Præster og fattigfolk" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3 1991)

"En sort/Hvid rejse" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1 1992)

"Det tavse flertal" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1992).

"Hvidovre Rutebiler" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3 1992)

"De stred sig frem - Socialdemokratiet og Ballerup 1892-1992"

Introduktion og sammenligning af Ballerup, Hvidovre og Avedøre (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1992).

"For resten er livet" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4 1992)

"Den socialistiske Budtz-Müller" (Hvid. Lokalhistorie nr. 3, 1993).

"Catherine Booth-kolonien" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1993)

"I Jens' tid" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1993)

"En jysk landsby på amager" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4 1992)

Hvidovre Sogns Kirkebog 17747-1777 (Hvid. Lokalhist.nr.3 1994)

Hvidovre-ikoner (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1994)

Holmegaards Kolonial Lager (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1994)

Weile, Knud:

"Uddrag af en københavnerdrengs optegnelser" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1994)

Wiese, Helge:

"Hvidborg" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1987). Interview af Per E. Hansen

"En modstandsmand fortæller" (1914-1945)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1991). Interview Per E. Hansen. Red. Thomsen, Hans Chr.

Artikler ordnet efter bibliotekets decimalklassesystem

0.2 Biblioteker

Biblioteker og mennesker i 1940'erne af Andersen, Kirsten Grundtvig (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1994)

26.5 Gudstjeneste

"Kyndelmisse" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1988).

28.72 Frelsens Hær

"Catherine Booth-kolonien" af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1993)

32.26 Politiske partier

"De stred sig frem - Socialdemokratiet og Ballerup 1892-1992" (skrevet af Hansen, B.D. & Pedersen, H.) introduktion og sammenligning med Hvidovre og Avedøre af Thomsen, Hans Chr.(Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1992).

"I Jens Tid" af Thomsen, Hans Chr. (Hvid. Lokalhist.nr. 4, 1993)

33.95 Boligforhold

"Bredalsparken - en parkbebyggelse, hvor man rigtig kan hygge sig" af Schultz, Jeanette H. (1. del, Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Bredalsparken - en parkbebyggelse, hvor man rigtig kan hygge sig" af Schultz, Jeanette H. (2 del, Lokalhistorisk Orientering, nr. 4, 1985).

"Hvidborg" af Weise, Helge (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1987).
"Phønix-husene" af Hansen, Per (Hvidovre Lokalhistorie nr. 21, 1992).

34.3 Retssager

"Bønder, lov og ret på Christian d. 4.s tid" af Jørgensen, Kjeld (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1988).

35.57 Skytteforeninger

"Den gamle fane" af Hansen, Per E. (Hvid. Lokalhist. nr. 3, 1987).

36.2 Sogneråd

"Sognerådskontoret i 'Lykkens Minde'" af Per E. Hansen (Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

37.5 Skoler

"Fra Dansborggaard til Dansborgskole" af Kristensen, Jens (Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Rytterskolen" af Kristensen, Jens (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"Hvidovre skole og overgangen fra land til by" af Sverrild, Poul (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1988).

38.5 Optagelseshjem

"Hvidborg - siden 1930" af Hansen, Per E. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1987).

39.1 Folketradition og folketro

"Bjergmandens vante - et folkesagn fra Hvidovre" (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1987).

40.71 Lokalhistorisk forskning

"Noget om Kunsten at studere lokalhistorie" af Thomsen, Hans

(Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1990).

46.4A Almindelig historie og topografi

"Hvidovre er ingen by" af Sverrild, Poul (1. del Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1992).

"Hvidovre er ingen by" af Sverrild, Poul (2. del Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

46.4B Historie og topografi i enkelte tidsrum

"Forstaden - en slags by?" af Sverrild, Poul (ca. 1920-70) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1991).

46.4 Gårde

"Fra Dansborggaard til Dansborgskole" (udstyknig) af Kristensen, Jens (Lokalhistorisk Orientering, nr. 3, 1985).

"Gennem Hvidovre" af Nielsen, Jørgen (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1988).

"Historien om en ulovlig gård drift" (Om bl.a Poppelgården) af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre lokalhistorie nr. 3, 1990)

46.4I Kirkegårde

"Kirkegården på vrangen" om Hvidovre kirkegård af Sverrild, Poul. (Lokalhistorisk Orientering, 1. August 1983).

"Det tavse flertal" af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1992)

"Gravmælerne på Hvidovre Kirkegård" af Sverrild, Poul (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1992).

62.7 Busser

"Hvidovre Rutebiler" Intro. Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1992).

63.5 Gartneri

"Veje til avedøre" af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre lokalhistorie nr. 4, 1990)

64.9 Kroer

"Landsby på Alvejen" om Hvidovre Kro af Sverrild, Poul. (Lokalhistorisk Orientering, nr. 1, 1984).

65.83 Lufthavne

"Avedøre flyveplads" af Kofoed, Hans (Hvid. Lokalhist.nr.1,1990)

65.84 Jernbanetrafik

"Togulykker i Hvidovre" af Sverrild, Poul (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

71.864 Kirkearkitektur

"To kroner på værket" om Hvidovre kirke af Hansen, P.E. (Lokalhistorisk Orientering, nr. 1, 1985)

"Vindfløjen på Hvidovre kirke" af Hansen, P.E. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"Om Hvidovre kirkes restaurering" af Bjerregaard, Claus (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1993).

"Hvidovre kirkes restaurering 1992-93" af Havsteen-Mikkelsen, Alan (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1993).

"Fra studiekredsarbejde til godkendt projekt og en ny kirke" af Iversen, Vita (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1993).

71.9 Byplanlægning

"Fremtidsvision anno 1924" om Københavns udvikling af Sverrild, Poul (Lokalhistorisk Orientering, nr. 2, 1985).

"Et kønnere Hvidovre" af Larsen, Charlotte Nøhr (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

"Selv om man er fra Hvidovre, er man ikke helt ved siden af" af Bech, Arne (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1993).

79. Cirkus

"Da Tex kom til byen" af Hundsdahl, Anne (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

79.69 Friluftsliv

"Om sommerhusbeboere 1917-1945" af Hansen, Else (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"Projekt Kalveboderne" af Ichikawa, Tove m.fl. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1987).

"Kalveboderne natur-retur" af Nielsen, Michael (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1989).

99.4 Personalhistorie

"Mælkedreng i Hvidovre" erindringer af Hansen, Per E. (1930-erne)(Lokalhistorisk Orientering, nr. 1. 1985).

"Et tilbageblik" erindringer af Hansen, Per E. (1940'erne)(Lokalhistorisk Orientering, nr. 2. 1985).

"Erindringer fra en svunden Hvidovretid" af Hansen, Per E. (1884-1903)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1986).

"21. oktober 1186" (om Absalon) af Hansen, Per E. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1986).

"Hvidborg" af Hansen, Per E.(om Feilberg) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1987).

"Tanker på en bæk i Kystagerparken" af Fenris, Arild (1920'erne)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1988).

"Nytårsstormen" (1904-40) af Olsen Åge (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1989).

"Overlæreren, Claus N. Petersen" af Møllehave, Axel, red. Guldfelt, Adi (1882-1941) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1989).

"Veje til Avedøre" af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1990).

"Mit møde med Hvidovre" af Andersen, Bernhard C. (1948-1975) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1991).

"En modstandsmand fortæller" af Weise, Helge. Interview af Hansen, P.E. (1914-1945)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1991).

"En modstandsmand fortæller" af Thomsen, Hans Chr. (1914-1945)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1991).

"Et lokalsamfund set i en erindrings sidelys" af Sverrild, Poul (1920-40'erne)(Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1991).

"Historien om en vagtsoldat" af Thomsen, Hans Chr. (1920-1950'erne) (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2 1991)

"En virkelig historie fra Danmark i årene 1953-58" af Hansen, Elly (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1993).

"Den socialistiske Budtz-Müller" af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 3, 1993).

"I Jens' tid" af Thomsen, Hans Chr. (Hvid. Lokalhist. nr. 4, 1993).

"Da jeg var barn..." (handler om erindringskrivning) af Sverrild, Poul (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1994).

"Uddrag af en københavnerdrengs optegnelser" af Weile, Knud (Hvidovre Lokalhistorie nr. 1, 1994).

"Vi var lysthusbeboere..." af Rasmussen, Leif (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1994).

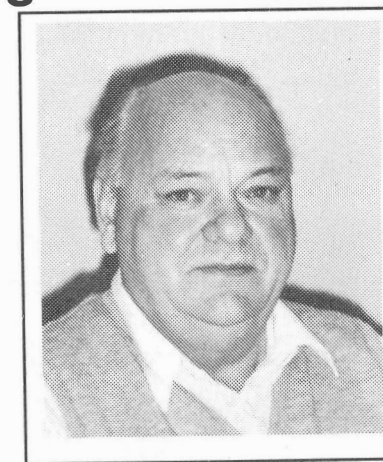
"Indenfor murene" af Orneborg, Dora (Hvidovre Lokalhistorie nr. 2, 1994).

Holmegaards Kolonial Lager af Thomsen, Hans Chr. (Hvidovre Lokalhistorie nr. 4, 1994)

Artikelfortegnelsen er udarbejdet af
Lone Holden & Hans Chr. thomsen

Formandsberetning

Af Dan Olsen

Ved det konstituerende bestyrelsesmøde den 8/12-93 blev jeg valgt til formand, og jeg har siden denne dato prøvet at dele sol og vind lige - uden dog at love medvind på cykelstierne.

Jeg synes året er gået godt, og uden at prale vil jeg - som er superoptimist - hermed delagtiggøre jer i, hvad jeg har arbejdet med i det forløbne år.

Poul Sverrild og jeg startede med at sende en skrivelse til Teknisk Forvaltning, for at bede dem rette fejl og mangler i den gamle Rytterskole. Efter et halvt års tid lykkedes det at få næsten alt udbedret - det er af stor vigtighed at skolen bliver holdt vedlige, så den kan fungere optimalt mange år endnu.

Årets første brev var fra bibliotekar **Bente Høegh**, Holmegård Bibliotek, der foreslog et samarbejde om en tur til Det Kongelige Bibliotek. Det lykkedes, og vi kom 20 afsted den 17. maj. Der var folk fra biblioteket og fra selskabet, og det var en virkelig god tur, som jeg varmt kan anbefale til alle.

Efter kommunevalget i efteråret 93, blev der valgt 2 nye medlemmer, og den 20 januar fik vi navnene på de udvalgte.

Det blev **Niels Ussing og Helle Moesgård Adelborg** - og de har deltaget i vores bestyrelsesmøder i den udstrækning som deres øvrige kommunale arbejde tillader, og de har tilført os gode og relevante synspunkter i lo-

kalthistorisk sammenhæng. Medens vi er ved at uddele roser, vil jeg fremhæve det gode og gnidningsløse samarbejde, der har præget bestyrelsesmøderne, ialt 8, der næsten alle har været fuldtallige. Også en stor tak til redaktionen for 4 meget fine blade, der alle har indeholdt artikler og meddelelser fra selskabet og arkivet. Der skal også uddeles en stor tak til vores lokale aviser og pressesekretær, der har behandlet vort pressestof med stor bevågenhed og fin realistisk fremstilling.

Og nu til aktiviteterne

Mandag den 17. januar havde vi et foredrag ved **Jens Kristensen** omhandlende vore veje og gadenavne. Og I, som kender Jens, ved at han bare kan det der.

Mandag den 21. februar havde vi besøg af **Svend Borring Sørensen**, der med sit foredrag 1 liv = 3 liv fortalte om ungdommen, kommunalarbejde og toldertiden. Det gjorde han fint fint til et stort og veloplagt publikum.

Mandag den 21. marts fortalte vores **kasserer, E. Jørgensen**, om sin tid i søværnet illustreret med billeder. En meget fin aften med stor deltagelse. Inden vi holdt sommerferie, havde vi lørdag den 28. maj en udflugt til Snubbe Kors - Vikingelandsbyen i Risby - Ledøje Kirke og til sidst afslutning i Smørum Ovre Gamle Skole. Vi blev

guidet rundt af overlærer Steen Asger Jensen, hvilket han gjorde til alles tilfredshed. På hjemturen havde vi i bussen lodtrækning om nogle sponsorpræmier fra Kvickly og SuperBrugsen.

Mandag den 19. september - 50-årsdagen for de tyske besættelsestroppers arrestation af det danske politi - holdt forhenværende politimand **G. Reinfeldt** et fint følelsesbetonet foredrag om dengang verden var af lave på grund af en vis Hr. Adolf Hitler. Også her var der fuldt hus.

Vi sluttede foredragsrækken den 17. oktober med **Oline og Oscar Udsholts** foredrag om Vigerslev. Der var 40 deltagere, der fik en speciel fremstilling af en storbrand i Vigerslev.

Jeg vil også fremhæve vore åbent hus arrangementer - det første var tilbage til den 6. oktober i 1993, hvor der var besøg i Rytterskolen af 30 personer. Det næste var onsdag den 6. april med 60 besøgende. Onsdag den 5. oktober var der 20 besøgende, og vi afsluttede onsdag den 2. november med 62 besøgende. Der var i alt 242 besøgende på 5 Åbent-Hus-dage, og dagene gav nye medlemmer og arkivalier - gamle fotos og dokumenter - hver gang. Det er jo sådan, at engang imellem kommer der noget, der passer som en

manglende brik til et lokalhistorisk puslespil.

Samarbejdet med arkivet er flot og foregår gnidningsløst ikke mindst takket være Poul Sverrilds store ekspertise.

Via arkivet har vi udsendt en invitation til alle kommunens skoler - et brev med tilbud om klassevis at besøge Rytterskolen formedelst et lille beløb til selskabet. Til brug for disse besøg, har Poul Sverrild udarbejdet nogle mapper, hvor vi kan læse om skolens historie og de malerier, der er ophængt på Rytterskolen. Vi har også anskaffet en gammel skolepult, som vor tidligere formand **Per Hansen** har fremskaffet for et mindre beløb. Herudover har **Asger Linck** foræret os en gammel skifertavle og **Ester Hansen** har fremskaffet gamle penneskaffer og penne. **Eli Olsen** har fremstillet nogle sandkasser, der bruges til at vise, hvordan børnene lærte at skrive i pogeskolerne i 1600-tallet.

Vi får også snart et bundt gåsefjer, så vi kan vise hvordan man skriver med sådan en. Alt i alt er vi godt rustet til at vise børnene rundt i Rytterskolen og demonstrere gamle metoder. Vi har allerede haft besøg af en klasse 9-10 årige børn fra Sønderkærskolen dygtigt ledet af lærer Gerda Fobian. Det var torsdag den 3. november, den dag hvor vi kuverterede vore indkaldelser til denne generalforsamling. Børnene fik hilst på sekretariatsudvalget, der var i fuld gang med at kuvertere 360 indkaldelser. De blev vist rundt på skolen og fik fortalt om dens virke siden 1722. De prøvede at skrive i de før omtalte sandkasser. De skrev på den gamle tavle, og til sidst fik de lov at skrive med pen og blæk. Det

var udformet som en konkurrence om hvem der skrev sit eget navn pænest. Der var stor jubel når en af dem kom til at klatte på papiret. De vandt selvfølgelig alle sammen. De var 22 i alt, og de fik hver et sæt postkort som præmie, som de lovede at bruge, når de skulle skrive hjem fra feriekoloni.

Og nu ganske kort. Arkivet har udgivet den ældst bevarede kirkebog fra Hvidovre dækkende perioden 1747-1777. Der har selvfølgelig været ældre kirkebøger, men de brændte sammen med vor Frue Kirke i 1807, da englænderne under lord Nelson bombarderede København. Denne udgivelse er bemærkelsesværdig på mange måder. Den har ført til, at nogle brikker omkring den kongelige privilegerede Hvidovre Kro er faldet på plads. Og så er der den smarte måde som registrene er udformet på - de har fået hver deres farve.

En stor tak til **Lilly og Ernst Cortsen** og til **Lone Holden** for deres arbejde med bogen. Jeg kan på det varmeste anbefale den.

Sluttelig skal jeg løfte lidt af sløret for næste sæson. Vi regner med mindst 2 åbent hus arrangementer, og vi er sammen med arkivet om at lave et stort arrangement den 4. og 5. maj 1995, 50-året for besættelsens afslutning.

Hermed skal jeg overgive denne beretning til generalforsamlingen.

Medlemsmøde

Det første medlemsmøde i år bliver med **Grethe og Arne Olsen**. De er begge fra Vesterbro og kom til Hvidovre i 1945.

Grethe Olsen var kommunalbestyrelsesmedlem fra 1970-90 og formand for Socialt Udvalg 1978-88. Arne Olsen er formand for AOF-Hvidovre og har været det siden 1971. Det er således 2 centrale personer i kommunens offentlige liv, der denne gang taler i Selskabet. Det skal nok blive spændende.

Grethe Olsen vil tale om sine erfaringer med bistanndsloven, om forventningerne til den, og om i hvilken grad de blev opfyldt. Lidt bredere formuleret er det også en debat om velfærdsstatens indretning. Arne Olsen vil tale om AOF, dens start og udvikling.

Da Teater Vestvolden i januar og februar 1995 har beslagnet Medborgerhuset, er det nødvendigt at flytte selskabets 2 første arrangementer i 1995. Arrangementet med Grethe og Arne Olsen vil derfor finde sted i studiekredslokalet i kælderen på Rådhuset. Indgangen sker fra Claus Petersens Allé, og der vil være skilte, der viser vej. Så der skulle ikke være problemer i den anledning.

Mødet afholdes:

Mandag d. 16. januar 1995 kl. 19.30
Studiekredslokalet
kælderen på Rådhuset

Tilmelding

senest **onsdag 11 januar** på Rytterskolens telefonsvarer
Tlf.: 31 47 34 44. Se fremgangsmåde nederst næste side.

Medlemsmøde

Selskabets andet møde i 1995 bliver med **Christian Lindhe**. Han er pensioneret lærer fra søværnets fagskole på Holmen, og han vil fortælle om de Vestindiske Øer før og nu.

Det har han gode forudsætninger for at tale om, idet han som medlem af Dansk-Vestindisk Selskab foretager rejser til øerne hvert andet år. Og så har han også familierelationer til øerne. Han vil ledsage sit foredrag med relevante lysbilleder.

I januar og februar har Teater Vestvolden beslagnet Medborgerhuset, det er derfor nødvendigt at flytte foredraget.

Arrangementet med Christian Lindhe finder sted i studiekredslokalet i kælderen på Rådhuset. Indgangen sker fra Claus Petersens Allé og der vil være skilte, der viser vej.

Mødet afholdes:

Mandag d. 13. februar 1995 kl. 19.30
Studiekredslokalet
kælderen på Rådhuset

Tilmelding

Af hensyn til serveringen bør man tilmelde sig
 senest **onsdag d. 8 januar** på Rytterskolens telefonsvarer,
Tlf.: 31 47 34 44

Der kan godt gå et lille stykke tid, fra man har ringet op, til telefonsvareren kobles til - men hav tålmodighed.

Det eneste man skal gøre er at oplyse navn, antal personer, og om man ønsker the eller kaffe. Det er ganske enkelt og ligetil.

bag- siden

